

## Betænkning

over

I. forslag til lov om ændring af lov om statstilskud  
til kunstmuseer,

II. forslag til om kulturhistoriske lokalmuseer og

III. forslag til lov om ændring af lov om et J. F. Willumsen-museum  
i Frederikssund.

(Afgivet af udvalget den 4. juni 1969).

Udvalget har holdt 6 møder og har herunder haft 2 samråd med ministeren for kulturelle anliggender. Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk kulturhistorisk Museumsforening og Foreningen af danske Kunstmuseer, ligesom en deputation fra førstnævnte forening har haft foretræde for udvalget.

Dansk kulturhistorisk Museumsforening har anerkendt den betydelige forbedring af de økonomiske muligheder for de kulturhistoriske lokalmuseer, som lovforslaget vedrørende disse museer indebærer, og de perspektiver for museumsarbejdet, som forslaget opstiller, men den har tillige fremsat ønsker om visse ændringer i lovforslaget. Blandt disse skal nævnes, at det finansår, der ifølge lovforslaget skal danne basis for beregning af det maksimale statstilskud, ønskes ændret fra 1967-68 til 1968-69, bl. a. fordi flere museer har opnået betydeligt forøget lokal støtte efter den 1. april 1968.

Udvalget erkender, at det for flere museer ville betyde en fordel, hvis det sidst forløbne finansår (1968-69) kunne være basisår for beregningen af statens maksimale tilskud i lovens gyldighedsperiode. Ministeren har over for udvalget anført, at den forøgelse af de lovbestemte tilskud med anslået 200.000 kr. for de kulturhistoriske

museers vedkommende og ca. 175.000 kr. for kunstmuseernes vedkommende, som en fremrykning af basisåret er anslået at ville medføre, ikke er uden betænkelighed i den herskende finansielle situation, hvortil kommer, at en nøjagtig beregning af det ændrede maksimale statstilskud ikke vil kunne foretages førend i eftersommeren 1969, da regnskaber for de i alt 89 museer for året 1968-69 først vil foreligge efter midten af juni og i øvrigt vil kræve en kritisk gennemgang i lokalmuseumstilsynet og kunstmuseumsnævnet, inden ministeriet kan foretage den endelige beregning af maksimumstilskuddet.

Ministeren har over for udvalget fremhævet, at ministeriet vil søge gennemført en forhøjelse af det hidtil bevilgede rådgighedsbeløb, således at man derigennem kan imødekomme en væsentlig del af de hensyn, der ligger til grund for ønsket om et ændret basisår. Af en sådan dispositionsbevilling vil der være mulighed for at yde ekstraordinære tilskud til museer, der i en akut situation har behov for særlig støtte, eller som — f. eks. på grund af anerkendelse som landsdelsmuseer efter den 1. april 1968 — har fået væsentligt forøgede lokale tilskud, der på grund af lovens maksimeringsregler ikke modsvares af tilsvarende lovbestemt statstilskud. Der må formodes at blive

behov for forøgelse af rådighedssummen i henhold til § 6, stk. 2, i forslaget til lov om kulturhistoriske lokalmuseer med ca. 150.000 kr. årlig i lovens gyldighedsperiode og ca. 50.000 kr. for kunstmuseernes vedkommende, jfr. dette lovforslags § 6. Et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) er enig med ministeren i, at en afbødning af konkrete vanskeligheder af den ovenfor nævnte art i et vist omfang vil kunne ske, hvis de dispositionsbeløb, der er til rådighed, er af tilstrækkelig størrelse. Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) ønsker at understrege, at denne løsning er utilstrækkelig, da lovforslagene hensigt er at åbne nye arbejdsmuligheder for museerne.

For at muliggøre en snarlig regulering af de maksimale tilskud i henhold til lovforslagene har udvalget med ministeren drøftet muligheden for at ændre det folketingsår, i hvilket lovene skal forelægges folketinget til revision, fra 1972-73 til 1970-71. Ministeren har i overensstemmelse hermed stillet nedennævnte ændringsforslag.

Udvalget har med ministeren foruden de nedennævnte tilskudsspørgsmål specielt drøftet de nye opgaver, som de i lovforslagene omhandlede museumspædagoger skal tage op, og den videregående kulturformidlende virksomhed, som både de kulturhistoriske museer og kunstmuseerne ifølge lovforslagene får mulighed for at iværksætte med begrænset statsstøtte. I tilknytning til dette skal udvalget henstille til ministeren at undersøge mulighederne for en udstationering af museumsgenstande på skolerne fra nationalmuseet.

Udvalget har endvidere med ministeren drøftet mulighederne for en videre udbygning af kurser for museumsmedarbejdere. Sådanne kurser har i nogle år været afholdt for medarbejdere ved kulturhistoriske museer og vil ifølge det for udvalget oplyste også kunne forventes iværksat for kunstmuseernes personale; kurser vil kunne finansieres af rådighedssummen til fællesopgaver.

Ønskeligheden af en antikvitetslov har været drøftet. Spørgsmålet er af international rækkevidde og har som sådant været behandlet i UNESCO og Europarådet.

Hensynet til en ønskelig udveksling af kulturelle genstande landene imellem må her afvejes mod nødvendigheden af at udvise agtpågivenhed med hensyn til beskyttelse af landenes arkæologiske arv. I denne forbindelse har udvalget drøftet reglerne for afleveringspligt til museerne. Det erkendes, at den ny naturfredningslov skaber bedre vilkår, hvad angår de jordfaste fortidsminder. For løsfundenes vedkommende ønsker udvalget at understrege det nødvendige i at håndhæve eksisterende regler.

Udvalget har endelig med ministeren drøftet den planlagte nyordning for konservatoruddannelsen. I betænkning nr. 525 om organisation af konserveringsvirksomheden ved museer, arkiver og biblioteker samt om oprettelse af en konservatorskole foreslås oprettet en konservatorskole, som skal uddanne konservatorer, restauratorer, konserveringsteknikere og restaureringsteknikere. Ministeren har oplyst, at ministeriet, når de bevillingsmæssige muligheder er til stede, agter at søge betænkningens forslag om konservatoruddannelsen realiseret. Udvalget skal i tilslutning hertil understrege vigtigheden af, at en konservatorskole snarest oprettes.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) kan tiltræde de tre museumsforslags intention: at give mulighed for øget pædagogisk og kulturformidlende arbejde såvel på kunstmuseerne som på de kulturhistoriske lokalmuseer. Men mindretallet ser et sådant misforhold mellem lovforslagene hensigt og den økonomiske støtte, der stilles til rådighed for museerne til virkeliggørelse af de nye opgaver, at man ønsker at stille nedestående ændringsforslag.

Over lovforslagene afgives følgende indstillinger:

*Ad I. forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til kunstmuseer.*

*Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren foreslåede ændringer.*

*Ad II. forslag til lov om kulturhistoriske lokalmuseer.*

Et *flertal* (det konservative folkepartis,

venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med den af mindretallet og de af ministeren foreslåede ændringer.

*Ad III. forslag til lov om ændring af lov om et J. F. Willumsen-museum i Frederikssund.*

*Udvalget* indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med den af ministeren foreslåede ændring.

#### Ændringsforslag til

### I. forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til kunstmuseer.

Til § 1.

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af *udvalget*:

1) Nr. 8 affattes således:

„3. I § 8, *stk. 3*, ændres „folketingsåret 1968-69“ til: „folketingsåret 1970-71“.

Gudrun Jensen.

Lembourn,  
næstformand.

Ellen Strange Petersen.

Knud Østergaard.

Merete Bjørn Hanssen.

Evan Jensen.

Per Møller.

Jørgen Andersen.

Meta Ditzel.

Samuelsen,  
formand.

Bodil Koch.

Jørgen Peder Hansen.

Niels Matthiasen.

K. J. Mortensen.

Knud Nielsen.

Poul Nilsson.

Gunhild Due.

Til § 2.

2) „1. april“ ændres til: „1. juli“.

### II. forslag til lov om kulturhistoriske lokalmuseer.

Til § 5.

Af et *mindretal* (Bodil Koch, Jørgen Peder Hansen, Niels Matthiasen, K. J. Mortensen, Knud Nielsen, Poul Nilsson og Gunhild Due):

1) I *stk. 1*, nr. 2, ændres „25.000 kr.“ til: „50.000 kr.“.

Til § 8.

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af *udvalget*:

2) I *stk. 1* ændres „1. april“ til: „1. juli“.

3) I *stk. 3* ændres „1972-73“ til: „1970-71“.

### III. forslag til lov om ændring af lov om et J. F. Willumsen-museum i Frederikssund.

Til § 2.

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af *udvalget*:

„1. april“ ændres til: „1. juli“.